

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2088/2020
10.06.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., против тужених ББ из ..., ВВ из ... и ГГ из ..., које заступа Петар Ивановић, адвокат из ..., због дуга, одлучујући о ревизији тужене ГГ, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5377/19 од 08.07.2019. године, у седници већа одржаној дана 10.06.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж 5377/19 од 08.07.2019. године у другом ставу изреке, тако што се **ОДБИЈА** као неоснована жалба тужиоца АА из ... и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Трећег основног суда у Београду П 7384/17 од 07.06.2018. године у другом ставу изреке.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П 7384/17 од 07.06.2018. године, првим ставом изреке делимично је усвојен тужбени захтев и обавезан је тужени ББ да тужиоцу АА исплати износ од 10.000 евра са каматом по стопи предвиђеној Законом о затезној камати, почев од 13.10.2014. године до исплате, све у динарској противвредности по курсу НБС на дан исплате. Другим ставом изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца у односу на тужиљу ГГ, којим је тражио да се обавезе тужена да солидарно са туженим ББ тужиоцу исплати износ од 10.000 евра са каматом у висини есконтне стопе Европске централне банке, почев од 12.10.2004. године од исплате, као и у делу којим је тражио да се обавезе тужена да тужиоцу солидарно исплати домицилну камату Европске централне банке на износ од 10.000 евра за период од 12.10.2004. године до 12.10.2014. године. Трећим ставом изреке, обавезан је тужени ББ да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 164.100,00 динара са законском затезном каматом од 07.06.2018. године до исплате. Четвртим ставом изреке, обавезан је тужилац да туженима ГГ и ВВ накнади трошкове парничног поступка у износу од 129.375,00 динара, као и да туженој ГГ накнади трошкове парничног поступка још у износу од 45.375,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 5377/19 од 08.07.2012. године, првим ставом изреке, одбијена је жалба туженог ББ и потврђена пресуда Трећег основног суда у Београду П 7384/17 од 07.06.2018. године у првом и трећем ставу

изреке. Другим ставом изреке, преиначена је пресуда Трећег основног суда у Београду П 7384/17 од 07.06.2018. године у другом ставу изреке, тако што је обавезана тужена ГГ да тужиоцу солидарно са туженим ББ исплати износ од 10.000 евра са законском затезном каматом обрачунатом за период од 13.10.2014. године до исплате, у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, док је у преосталом делу други став изреке потврђен, а тужиочева жалба одбијена. Трећим ставом изреке, одбачена је као недозвољена тужиочева жалба изјављена против трећег става изреке пресуде Трећег основног суда у Београду П број 7384/17 од 07.06.2018. године. Четвртим ставом изреке, одбијен је захтев туженог ББ за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Благовременом ревизијом изјављеном на основу члана 403. став 1. и став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку (у даљем тексту ЗПП), тужена ГГ побија другостепену пресуду у другом ставу изреке, због битне повреде одредаба парничног поступка из чл. 374. став 1. ЗПП и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у оквиру овлашћења из чл. 408. ЗПП и утврдио да је ревизија основана.

У спроведеном поступку није почињена битна повреда одредаба парничног поступка из чл. 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју другостепени суд пази по службеној дужности.

Тужена се у ревизији позива на битну повреду одредаба парничног поступка из чл. 374. став 1. ЗПП, учињену у поступку пред другостепеним судом, али не указује о којој повреди се конкретно ради.

Према чињеничном стању утврђеном у правноснажно окончаном поступку који је претходио доношењу побијане пресуде усменим уговором о зајму тужилац је туженом ББ, бившем супругу тужене, позајмио износ од 10.000 евра дана 12.10.2004. године. Новац је предао туженом ВВ који је у договору са туженим ББ потписао признаницу са истим датумом. У признаници је наведено да се износ од 10.000 евра даје туженом ВВ дана 12.10.2004. године, како би новац предао на зајам туженом ББ. Признаница не садржи рок враћања, нити одредбе о камати. У време закључења уговора тужени ББ и ГГ били су у браку и по тужиочевом сазнању износ од 10.000 евра утрошен је за куповину путничког аутомобила и непокретности на име тужене ГГ.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је у односу на тужену ГГ одбио тужбени захтев применом члана 171. и 187. Породичног закона (у даљем тексту ПЗ) и члана 414. Закона о облигационим односима (у даљем тексту ЗОО), закључивши да тужилац није доказао да је позајмица извршена за породичне потребе тужених ГГ и ББ, да би оба супружника солидарно одговарала за обавезе које је тужени ББ преузео током трајања брачне заједнице.

Другостепени суд није прихватио правно схватање првостепеног суда. Према образложењу другостепене пресуде, позајмицом учињеном дана 12.10.2004. године заснован је дужничко-поверилачки однос између тужиоца као зајмодавца и туженог ББ, као зајмопримца, за време док је он био у браку са туженом ГГ, која чињеница међу странкама није спорна. Током главне расправе пред првостепеним судом, тужени нису пружили доказе да је позајмљени износ од 10.000 евра тужени ББ употребио

искључиво за своје личне потребе, да би сходно чл. 186. ПЗ могла бити установљена његова лична обавеза враћања примљеног, а из ког разлога, сходно члану 187. став 1. ПЗ, за обавезе преузете ради подмирења потребе живота у браку одговарају супружници солидарно. Сазнање или одсуство знања тужене ГГ о постојању позајмице без утицаја је, по ставу другостепеног суда, на њен правни положај у овој парници, који сагласно изложеној правној аргументацији, њу чини пасивно легитимисаном и солидарном обавезом на враћање примљеног.

Погрешно је другостепени суд на потпуно и правилно утврђено чињенично стање применио материјално право када је преиначио првостепену пресуду у односу на тужену ГГ.

Супружници одговарају како за своје сопствене обавезе, тако и за заједничке обавезе. За сопствене обавезе које је преузео пре склапања брака, као и за личне обавезе стечене у току брака, према члану 186. ПЗ, одговара супружник који их је преузео, својом посебном имовином, као и својим уделом у заједничкој имовини. Такве обавезе сматрају се личним обавезама сваког супружника и оне не могу имати никаквог утицаја на статус имовине другог супружника.

За заједничке обавезе, а то су обавезе које један од супружника преузме ради подмирења потреба заједничког живота у браку, као и за обавезе које по општим правилима терете оба супружника, одговарају супружници солидарно, не само својим уделом у заједничкој имовини, него и својом посебном имовином (члан 187. ПЗ). Под текућим потребама заједничког живота у браку подразумевају се обавезе које настају у вези са свим неопходним животним потребама супружника и чланова њихове породичне заједнице, а обнављају се недељно, месечно, годишње или другим редовним временским интервалима (издаци за исхрану, одећу, обућу, становање, одржавање или повећање заједничке имовине, итд).

Чињеница да су тужени ББ и ГГ у време закључења уговора о зајму били у браку, не даје право тужиоцу да од ње захтева испуњење обавезе у смислу члана 187. ПЗ. Породичног закона, јер тужена није знала за постојање овог правног посла, нити га је накнадно одобрила. Супротно закључку другостепеног суда сагласно одредбама члана 187. ПЗ и члана 231. ЗПП на тужиоцу је терет доказивања да је предмет тужбеног захтева заједничка обавеза супружника, а не на туженој, да је предмет тужбеног захтева обавеза коју је њен бивши супружник преузео по склапању брака искључиво у своје име и за свој рачун.

На основу изложеног, Врховни касациони суд је усвојио ревизију и преиначио побијану пресуду, као у изреци ове пресуде, применом чл. 416. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић